

СКУПШТИНА ЦРНЕ ГОРЕ
Предсједнику Ивану Брајовићу

PRIMLJENO:	22. 10	20 18	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-642/18-194		
VEZA:			
EPA:			
SKRACENICA:	PRILOG:		

На основу члана 187 и 188 Пословника Скупштине Црне Горе, министру рада и социјалног старања Кемалу Пуришићу постављам следеће

ПОСЛАНИЧКО ПИТАЊЕ

Министре Пуришићу,

Прије неколико дана сте славodobитно изјавили да се сиромаштво у Црној Гори смањило значајно смањило у односу на прошлу годину па бих молила да нам објасните по којем критеријуму сте то израчунали.

Да би имали прецизнију слику нашег благостања молим за прецизне одговоре на следећа питања:

- Колики број људи прима социјална давања и колико просјечно
- Колико има незапослених
- Колико има пензионера са минималном пензијом а колико са пензијом до 250 евра
- Колики број радника има плату до 250 евра мјесечно
- Колико има људи на Бироу рада који посао чекају дуже од пет година

ДОПУНСКО ПИТАЊЕ

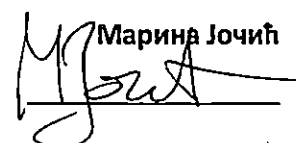
Како мислите да ријешите проблем незапослених који су деценију, двије или више на тржишту рада а до сада нису имали прилике да се запосле. Они свакако спадају у категорију најсиромашнијих грађана, па како Влада планира да им обезбиједи старост кад већ није достојанствен живот у пуној радној и менталној снази, тим прије имајући у виду критеријуме за пензију.

Питање ћу образложити на самој сједници.

Молим да ми одговор на постављено питање доставите у писаној форми.

Подгорица, 22.10.2018. године

Посланица ДФ-а

Мр Марина Јочић

Crna Gora

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	20 ____ GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

Ministarstvo rada i socijalnog staranja

Broj: 023-733/18-2
Podgorica, 29.10.2018. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

PODGORICA

PREDMET: Odgovor na poslaničko pitanje poslanice Marine Jočić

Na osnovu čl. 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, poslanica Marina Jočić postavila je poslaničko pitanje u pisanoj formi, koje glasi:

„ Prije nekoliko dana slavodobitno ste izjavili da se siromaštvo u Crnoj Gori značajno smanjilo u odnosu na prošlu godinu pa bih molila da nam objasnite po kojem kriterijumu ste to izračunali.

Da bi imali precizniju sliku našeg blagostanja molim za precizne odgovore na sljedeća pitanja:

- **Koliki broj ljudi prima socijalna davanja i koliko prosječno**
- **Koliko ima nezaposlenih**
- **Koliko ima penzionera sa minimalnom penzijom, a koliko sa penzijom do 250 eura**
- **Koliko broj radnika ima platu do 250 eura mjesečno**
- **Koliko ima ljudi na birou rada koji posao čekaju duže od pet godina**

Dopunskom pitanje:

Kako mislite da riješite problem nezaposlenih koji su deceniju, dvije ili više na tržištu rada a do sada nisu imali prilike da se zaposle. Oni svakako spadaju u kategoriju najsiromašnijih građana, pa kako Vlada planira da im obezbijedi starost kad već nije dostojanstven život u punoj radnoj i mentalnoj snazi, tim prije imajući u vidu kriterijume za penziju“

ODGOVOR

Na međunarodni Dan borbe protiv siromaštva koji se obilježava 17. oktobra, Crnogorska akademija nauka i umjetnosti je organizovala okrugli sto sa radnim naslovom „Apsolutno vs. relativno siromaštvo-važnost i metodološki aspekti“. Na pomenutoj raspravi govorio sam na temu „Siromaštvo i socijalna politika“. Odgovarajući na pitanje novinara da li se u periodu nakon 2013 godine smanjilo ili povećalo siromaštvo u Crnoj Gori, obzirom da se od tada ne objavljuje podatak o apsolutnoj liniji siromaštva, pored ostalog, kazao sam da se u pomenutom periodu, u procjeni razmjera siromaštva možemo osloniti jedino na podatke o ključnim ekonomskim pokazateljima koje objavljuje Monstat, Eurostat, Svjetska banka...Ti pokazatelji govore da se u međuvremenu siromaštvo smanjilo.

Dakle, Zavod za statistiku je u periodu od 2006 do 2013 godine, na bazi Ankete o potrošnji domaćinstava, izračunavao i objavljivao podatke o siromaštvu, koristeći metodologiju Svjetske banke za izračunavanje apsolutne linije siromaštva. U 2013. godini ona je iznosila 186,45 €, po ekvivalentu odrasle osobe. Stopa siromaštva u Crnoj Gori je u 2013. godini iznosila 8,6 % i bila je jedna od najnižih stopa siromaštva na Balkanu.

Svjetska banka u publikaciji „Redovni ekonomski izvještaj za Zapadni Balkan“ od 04.10.2018 godine, u dijelu u kojem analizira ekonomske prilike u Crnoj Gori, navodi procjenu da se indeks broja siromašnih smanjio tokom par proteklih godina, jer je došlo do oporavka privrednog rasta i socijalnih transfera. Takođe, navodi da je stopa siromaštva (mjerena kao potrošnja ispod standardizovane linije siromaštva zemalja srednjeg prihoda od 5 US \$/dnevno PKM) smanjena sa 9,9% koliko je iznosila u 2013. godini, na 4,4% koliko je iznosila u 2017. godini.

U cilju harmonizacije naših propisa sa evropskim u poglavlju 18- Statistika, preuzeta je obaveza napuštanja metodologije Svjetske banke i uvođenja EU metodologije za praćenje siromaštva (EU SILC istraživanje-Statistika EU o prihodima i uslovima života), počev od 2014 godine. To je razlog što u ovom periodu nismo imali zvanične podatke o stopi siromaštva. Najavljeno je da će Monstat prve podatke o novoj, relativnoj liniji siromaštva objaviti do kraja ove godine. Ti podaci će omogućiti da se poredimo sa podacima koje objavljuje Eurostat o siromaštvu u državama EU.

Analizirajući najvažnije ekonomske pokazatelje u ovom periodu, koji su zabilježili značajan rast, možemo zaključiti da je zbog toga došlo do smanjenja stope siromaštva. Po podacima Monstata bruto domaći proizvod (BDP) u tekućim cijenama se povećao sa 3,36 milijardi u 2013 godini na 4,24 u 2017 godini. Po podacima Svjetske banke, realni rast BDP-a u Crnoj Gori u 2014 je iznosio 1,8%, u 2015 - 3,4%, u 2016 - 2,5%, u 2017- 4,3%. BDP per capita je porastao sa 5.412 € u 2013 na 6.806 € u 2017 godini, odnosno za 1.394 € po glavi stanovnika. Broj zaposlenih prema zvaničnim podacima Poreske uprave u tom periodu povećan je za 10.894, odnosno za 6%, prosječna bruto zarada zaposlenih za 39 €, prosječna neto zarada za 31 €.

Prema Anketi o radnoj snazi ukupan broj zaposlenih u 2013. godini bio je 201.900 zaposlenih, dok je u 2017. g. ukupan broj zaposlenih bio 229.300, što je uvećanje za 27.400 zaposlenih, odnosno 13,5%.

Prosječna penzija je u tom periodu porasla za 6 €.

U nastavku slijede odgovori na postavljena dodatna pitanja.

1. Koliki broj ljudi prima socijalna davanja i koliko prosječno?

Materijalno davanje koje se odobrava na osnovu zakonom određenog imovinskog cenzusa i određenog nivoa prihoda i koje najbolje prepoznaje osobe u riziku od siromaštva je materijalno obezbjeđenje porodice. Sem ovoga postoje još niz materijalnih davanja koja se mogu dobiti da se pojedinac ili porodica zaštiti od rizika siromaštva ili joj se pomogne da se s njim izbori. Neka materijalna davanja se odobravaju na osnovu medicinskih i/ili socijalnih indikacija i ne moraju biti u vezi sa siromaštvom.

U decembru 2013.godine, pravo na materijalno obezbjeđenje koristilo je 13.748 porodica sa 40.251 članom. Za isplatu ovog davanja izdvojeno je 1.243.037,74 €.

U decembru 2017.godine, pravo na materijalno obezbjeđenje koristilo je 9.042 porodice sa 29.840 članova, i za te namjene izdvojeno je 893.956,71€.

U 2013. godini za prava iz oblasti socijalne i dječje zaštite bilo je isplaćeno 54.613.964,20 €. U 2017 taj iznos je : 91.471.254,87 dok je za deset mjeseci 2018.godine isplaćeno : 59.491.394,01 €.

U decembru 2013.godine ukupan broj nosilaca prava iz oblasti socijalne i dječje zaštite iznosio je 46.430, u decembru 2017: 49.188 dok je broj nosilaca prava u zadnjem isplaćenom mjesecu septembru 51.036. Moram Vas podsjetiti da jedno lice može biti korisnik više prava tj. da postoje određena preklapanja (npr. Materijalno obezbjeđenje, dodatak za djecu , dodatn za njegu i pomoć...).

2. Koliko ima nezaposlenih?

Na evidenciji Zavoda za zapošljavanje Crne Gore na dan 30. septembar 2018. godine nalazilo se 39.902 nezaposlena lica (žena 23.762 ili 59,55%). Na kraju 2013 godine bilo je 34.514 nezaposlenih osoba. Zbog donošenja određenih propisa koji su podsticali prijavljivanje na evidenciju nezaposlenih kako bi se ostvarilo neko drugo pravo ili naknada a ne radi zapošljavanja, značajan broj „latentno nezaposlenih“ je prešao u formalno nezaposlena lica.

3. Koliko ima penzionera sa minimalnom penzijom a koliko sa penzijom da 250 evra?

Broj korisnika koji prima nominalni iznos najniže penzije od 125,63 € je 10.551, dok je broj korisnika koji penziju prima u iznosu nižem od 250 € je 54.312.

Prosječna penzija u Crnoj Gori u decembru 2013. godine iznosila je 276,14 €, dok je u decembru 2017. godine prosječna penzija iznosila 279,61 €.

4. Koliki broj radnika ima platu do 250 € mjesečno?

Prema podacima Monstata prosječna bruto zarada u 2013.g. iznosila je 726,00 eura (neto 479,00 eura). Prosječna bruto zarada u 2017. godini iznosila je 765,00 eura (neto 510,00). Neto zarade su u ovom periodu zabilježile rast od 6,47%.

Prema podacima Poreske uprave iz 2016 godine, 81.006 radnika (43,2%), od 187.459 registrovanih je primalo zaradu do 250 € mjesečno,.

5. Koliko ljudi ima na birou rada koji posao čekaju duže od pet godina?

Od ukupnog broja nezaposlenih lica, broj lica koja čekaju na zaposlenje duže od pet godina je 3.622 ili 9.08%.

Dopunsko pitanje –Kako mislite da riješite problem nezaposlenih koji su deceniju ili više na tržištu rada a do sada nisu imali prilike da se zaposle?

Nastojimo da tržište rada učinimo fleksibilnim, kako bi se omogućilo veće zapošljavanje. Cilj nam je unapređenje kvaliteta radnih mjesta i sprečavanje segmentacije na tržištu rada. S druge strane, kroz jačanje socijalnog dijaloga nastojimo da zaštitimo prava zaposlenih. Druga važna aktivnost je izdvajanje više sredstava za mjere aktivne politike zapošljavanja kao i povećanje njihove efikasnosti i efektivnosti.

U toku je reforma cjelokupnog radnog zakonodavstva koja će obezbijediti ostvarenje planiranih ciljeva. Tu prije svega mislim na Zakon o radu, Zakon o Fondu rada, Zakon o mirnom rješavanju radnih sporova, Zakon o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, Zakon o zaštiti i zdravlju na radu, Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba sa invaliditetom, i dr..

Pored zakonodavnih aktivnosti u kontinuitetu se sprovodi i aktivna politika zapošljavanja. Aktivnu politiku zapošljavanja čini skup planova i programa koji su usmjereni ka rješavanju onih izazova, koji u određenom vremenskom periodu karakterišu crnogorsko tržište rada, u smislu podrške za otklanjanje nesklada između ponude i tražnje. Tu se prije svega misli na uključivanja nezaposlenih lica u programe obrazovanja, osposobljavanja i obuke radi povećanja njihove zapošljivosti, mjere subvencioniranog zapošljavanja radi sticanja radnog iskustva sa mogućnostšću budućeg zasnivanja radnog odnosa, subvencionirano zapošljavanje lica sa invaliditetom, dodjela bespovratnih sredstava za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom i drugi podsticaji za nezaposlena lica.

Pored mjera aktivne politike koje se sprovde posredstvom ZZZCG, aktivnu politiku zapošljavanja čine i mjere koje realizuju i druge institucije i drugi resori (aktivnosti u oblasti poljoprivrede, industrijske politike i preduzetništva, politike za mlade, IRF...)

Budžetom CG je za 2018. opredijeljeno značajno više sredstava ZZZCG, u odnosu na prethodnu godinu za:

- Mjere aktivne politike zapošljavanja 4,6 miliona eura;
- Samozapošljavanja 500.000 eura;
- Aktivnosti Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom 6 miliona eura;
- Pasivne politike zapošljavanja (novčana naknada) 12 miliona eura.

U proteklih devet mjeseci, u mjere aktivne politike zapošljavanja koje sprovodi ZZZCG (obrazovanje odraslih, javni rad, Pilot program "Osnaži me i uspješću" i Program "Stop sivoj ekonomiji") uključeno je

3.488 nezaposlenih lica. U ukupnom broju učesnika lica ženskog pola učestvuju sa 65,3 %, mladi sa 27%, dok su oko 50 % učesnika lica iz opština Sjevernog regiona (najmanje razvijenog regiona).

S poštovanjem,

MINISTAR
Kerim Purišić

